

Henri Fayol

Henri Fayol se narodil 29. července 1841 v Istanbulu v Turecku a zemřel 19. listopadu 1925 v Paříži ve Francii. Spolu s Frederickem Winslowem Taylorem je pokládán za otce moderního managementu. Svoji kariéru začal jako inženýr a skončil jako ředitel. Jako první rozpoznal pět hlavních funkcí managementu, a to předvídání, organizování, přikazování, komunikování a koordinování. Fayol byl také prvním, kdo definoval pojem management a základní funkce managementu: plánování, organizaci, vedení a kontrolu, i když v trochu jiné podobě, než jak jsou nám známy dnes. Původní Fayolova verze se tedy od té dnešní poněkud lišila. Fayol říkal, že pro manažery je důležité plánovat, organizovat, přikazovat, koordinovat a kontrolovat. Smyslem plánování manažerů bylo stanovit cíl organizace a navrhnout plán, cesty a strategie k jeho dosažení. Organizování znamenalo vytvoření vhodné podnikové struktury, která nejlépe vyhovovala požadavkům organizace. Smyslem přikazování bylo udržení personálu v pohybu, koordinace pak měla zajistit, aby všechny činnosti probíhaly v souladu s ostatními. Kontrola zajišťovala, že se všechno dělo ve shodě se zavedenými pravidly. Fayolova koncepce spravování byla založena zejména na jeho vlastních osobních zkušenostech s vedením společnosti. Věřil, že existuje velké množství manažerských principů, které by mohly přispět ke zlepšení operací v podniku. Dále se zabýval především teorií organizace pracovníků. V roce 1916 vydal svou knihu „Administration industrielle et générale“ (česky „Obecný a průmyslový management“), kterou založil na osobních zkušenostech s manažerskou prací.

Henri Fayol ve své knize definoval následujících 14 klíčových principů řízení (správy) většinou platných dodnes:

- Dělbba práce - specializace pracovníků povzbuzuje zlepšování schopností i metod práce.
- Pravomoc a odpovědnost - právo dávat příkazy a moc vyžadovat poslušnost.
- Pracovní disciplína - nesmí docházet k uvolňování nebo změkčování daných pravidel.
- Jednota přikazování - každý zaměstnanec má jasně určeného jednoho nadřízeného.
- Jednota řízení - jediný vedoucí vytvoří jednotný plán, v němž bude každý pracovník hrát svou roli.
- Podřízenost osobních zájmů prospěchu celku - na pracovišti musí být sledovány pouze zájmy kolektivu.
- Odměňování - zaměstnanci musí dostávat odpovídající ohodnocení.
- Centralizace - rozhodnutí jsou přijímána shora.
- Hierarchická linie řízení - linie příkazů běží shora dolů, jako v armádě.
- Pořádek - veškerý personál a veškerý materiál má předepsané místo a musí na něm zůstat.
- Rovnost - se všemi zaměstnanci musí být zacházeno jako s rovnocennými.

- Stabilita personálu - žádoucí je minimální obměna personálu.
- Iniciativa - pracovníci podílející se na plánování musí vyvíjet vysoké úsilí.
- Morálka kolektivu (esprit de corps) - mezi personálem má panovat soudržnost a harmonie.

Zdroje:

Henri Fayol. *Management Mania* [online]. [cit. 2015-11-28]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/henri-fayol>

Henri Fayol (1841 Konstantinopol – 1925 Paříž). *Dům Financí.cz* [online]. [cit. 2015-12-01]. Dostupné z: <http://dumfinanci.cz/clanky/933-henri-fayol-1841-konstantinopol-1925-pariz/>